

Iker Ziri6n : "Molts m6bils porten coltan congol6s"

Cooperant de VsF al Congo. Ha tornat del pa6s afric6 conven7ut de la necessitat d'un consum responsable i d'exigir al Govern que faci una pol6tica exterior transparent.

Foto: XAVIER GONZ6LEZ

N6RIA NAVARRO

--Ha estat al cor de les tenebres.

--Joseph Conrad va escriure *En el cor de les tenebres* en el moment en qu6 Leopold II de B6lgica espoliava les riqueses del Congo. Era un al.legat contra la colonitzaci6, per6 tamb6 es referia al que hi ha de dolent en el cor hum6, al que som capa7os de fer per cobd6cia.

--I aix6 que el rei belga no coneixia les utilitats del coltan...

--M6bils, ordinadors, consoles, la ind6stria nuclear, l'aeron6utica, els m6ssils. Tots porten coltan.

--iEscolti, vost6 t6 m6bil!

--Un amb c6mera que em va regalar el meu germ6 abans de marxar, s6. Em produeix malestar usar un m6bil que pot portar coltan extret all6, en molts casos per mans esclaves. iTot el nostre sistema s'alimenta d'aquestes mat6ries primeres! L'explotaci6 dels recursos naturals t6 gran part de la culpa del que passa all6, per6 l'explicaci6 del conflicte 6s m6s complexa.

--Simplifiqui, encara que sigui a risc d'esbiaixar.

--En primer lloc, hi ha diferents grups armats que intenten legitimar-se a la seva manera. Uns apel. len a la defensa d'una minoria; altres, al dret a la terra; tots pretenen enriquir-se. I hi ha una falta total de poder. La capital queda a milers de quil6metres i mai ha fet res per la zona. I l'Ex6rcit est6 mal pagat i 6s molt indisciplinat, perqu6 s'alimenta, en part, d'homes que abans van utilitzar les armes per saquejar i violar.

--A m6s a m6s hi ha els pa6sos ve6ns.

--S6. El Congo limita amb Ruanda i Uganda, vies per les quals surten els recursos naturals. Les Nacions Unides han certificat que, el 1998, quan l'Ex6rcit d'Uganda va entrar en territori congol6s, les seves exportacions de diamants i coltan van cr6ixer exponencialment. Ruanda, sense tenir-ne, 6s avui qui n'exporta a les empreses occidentals.

--Les empreses occidentals s6n l'6ltima baula.

--S6. I penso que, si no podem canviar el m6n, podem canviar nosaltres. Hem de ser conscients de la responsabilitat que tenim. Podem preguntar-nos: "6Tinc dret a comprar-me aix6?". Mantenim un estil de vida que no 6s universalitzable, i, si no 6s universalitzable, ho fem a costa d'altres. Podem exigir explicacions a les empreses, per exemple.

--6De quina manera?

--Podem preguntar-los d'on treuen el coltan. Tenim poder. Exercim el vot. Per aix6 podem demanar detalls sobre la pol6tica exterior, saber qu6 fan all6. Un general espanyol, Vicente D6az de Villegas, que va dirigir la missi6 d'observaci6 de les Nacions Unides al Congo, va dimitir dos mesos despr6s per "motius personals". Jo li demanaria al Parlament que digu6s per qu6 ho va fer.

--Mentrestant, els camps se segueixen semblant de morts.

--La gent mor a mans dels grups armats que controlen les diferents parts del territori. Saquegen i violen les dones i les nenes. La majoria de v6ctimes s6n civils.

--6Ho han vist els seus ulls?

--Els meus ulls han vist despla7ats que carregaven tot el que podien. Els enfrontaments queden a uns 400 quil6metres de Butembo, on jo m'estava.

--6Ha passat por?

--iMai! Jo tranquil.litzaria les fam6lies dels expatriats. Vius protegit i, si passa alguna cosa, t'evacuen. A m6s a m6s, als *mzungus blancs*, en suahili ens tenen respecte.

--A la monja Purificaci6n L6pez no gaire. Li van amputar els peus.

--Una bala o una granada perdudes entren dins de les possibilitats.

--Vost6 ha tornat sencer.

--He tornat amb la convicci6 que hem de comprometre'ns amb el que passa. No podem consumir sense responsabilitzar-nos. Cada cosa que fem t6 un efecte en un altre lloc. Tot est6 interrelacionat. Tamb6 m'ha quedat clar que ells no s6n v6ctimes passives. S6n gent extremadament activa.

--6En quin sentit?

--Immediatament després que arrasin les seves collites, et diuen: "Hem de trobar llavors per plantar". Sempre pensen a tornar-se a aixecar. Sempre miren cap al futur.

--¿Seria convenient intervenir-hi?

--Si s'hi intervé, només s'ha d'acompanyar. No s'ha de dirigir, ni imposar. Ells saben el que han de fer. El Congo ha de prendre les seves pròpies decisions.

--¿Què va pensar en l'instant en què es va enlairar l'avió que el portava de tornada?

--Tornaré.

--A l'infern.

--L'infern és en alguna vorera dels nostres carrers, on dormen indigents a sota d'uns cartrons. Aquí les desigualtats són més evidents. Allà hi ha misèria, però també hi ha bellesa.

<p>PARTICIPACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compartir - ¿Què són aquests serveis?	<p>EINES</p> <p>Sigues el primer a conèixer aquesta notícia amb l'aplicació ÚLTIMA HORA</p> <p>Rep El PERIODICO al teu correu amb el Butlletí de titulars.</p> <p>Rep les alertes per sms al teu mòbil.</p>
--	---